

ZGODNJA DANICA. KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli in velja po posti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četert leta 1 gl. 20 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLVI.

V Ljubljani, 22. kimovca 1893.

List 38.

Prečastitim gospodom sreberno-mašnikom Teržaške škofije,

12. septembra 1893. *)

Srebernomašniki častiti,
Vi dne spomin slavite znameniti,
Da prvič ste stopili pred oltar,
Darovat Večnemu presveti dar.
Možé smo gledali Vas takrat mlade,
Veselih lic in polne sladke nade,
Za vzvišeni poklic navdušene:
Možake vidimo zdaj skušene,
Katerim v blagor ljudstva delo
Je porosilo vroče čelo. —
Za slavo Božjo ste goreli;
Za srečo ljudstva ste terpeli;
Z besedo Božjo verne ste krepili,
Zaklade rajske jim delili,
Kazali pot jim, ktera pelje
Z doline solz v nebes veselje.
Četert stoletja breme ste nosili,
Ki angelom celó je pretežkó,
Pogumno in serčno.

* * *

Srebernomašniki v Podgrajah zbrani,
Sprejmite bratski ta pozdrav,
Častita gorko Vam prijatelj vdani,
In prosi blagoslova Vam z višav,
Da dolgo Vas Gospod ohrani,
Sovražnika moči Vas brani. —
Priprošnik sveti Just z višine
Naj štiti vedno zveste sine;
In blažena Karmelova Kraljica
Vam bodi mila pomočnica.
Nad čedo Jezusovo zvesto čujte;
Na polju svetem dolgo še delujte;

In žetev bodi Vam bogata.
Gospod pa žetve daj Vam milostno,
Da se srebro spremeni Vam v zlató:
Do pet in drajšet let naj maša zlata
Odpre Vam rajska vrata.

Janez Bile.

Opatija trapiška Marija-Zvezda v Bosni.

III.

Redovna trapiška cerkev v Marija-Zvezdi je jako prostorna, ima štiri oddelke; v prvem oddelku je lepo vzvišena prezbiterija, v sredinji stoji prosto glavni oltar, sv. miza — „mensa,“ ob sredinji oltarja je častitljivi, osobito umetno iz lesa izdelani velelepi tabernakelj. Oltar, sv. miza, tabernakelj in svečniki so občudovanja vredno delo iz najboljšega, raznoverstnega lesa veleumno zloženi in izraženi; sv. podobe, verska znamenja in okraske so iz različnega lesa vdelani v različni les. Istotako izdelani so stranski oltarji; vse je naravne barve, lepo likano in leskeče se. Šesteri derveni veliki svečniki na glavnem oltarju so tako umetno, lepo, častito in vkusno izdelani, da niso z nikojim, uiti z zlatimi zamenjati. Vse to veleumetno delo cerkveno izdelali so redovni bratje doma v samostanu. Nižje, pred prezbiterijo, je redovno-cerkveni, kleriški-svečeniški molitveni in pevski kor, razdeljen na dveh straneh tako, da sta dva kora, jeden na evangelijski, drugi na „epistelijski“ strani. V tem koru menihi svečeniki in kleriki opravljajo redovno-cerkvene molitvene ure.

Naj prostornejši je tretji cerkveni oddelek, v sredini cerkve; tudi tu sta kora, vsako stran jeden, oddeljeni stojali in sedeži so peteroverstno razporedjeni, vsaka versta stojal in sedežev je

*) V Podgrajah pri Il. Bistrici je praznovalo 12. t. m. pri preč. gospodu vikariju Štefanu Jenkotu 7 duhovnikov Teržaške škofije petindvajsetletnico mašništva jako slovesno in ginljivo. Njim v proslavo je bila zložena pričujoča poezija.

druga od druge vzvišena proti stranskim cerkvenim stenam; v teh dveh korih so pri službi Božji in opravljajo tihe molitve bratje laiki.

Za prej omenjenimi lajskimi kori je visoka pregraja, pri sredinji, vsako stran, je oltar. Četrti oddelek cerkve je pod mostovžem (pri nas v navadni. cerkvah pevski in orglarski kor), ta oddelek je z železnim, lepo izdelanim omrežjem pregrajen, in tu je prostor za vnanje ljudi obogajega spola, kadar pridejo v to cerkev.

Prostorni mostovž nad četrtim oddelkom cerkve je pregrajen, večji oddelek je cerkveni prostor za sirotne dečke iz odgojilnega vstava, drugi manji pa za notranje samostanske goste. O, kako lepa, koristna, dostojna, častita in pobožno-ganljiva je ta razredba v hiši Božji! Okolo prezbitarija je polokrožno hodišče, v katerem so kapele z oltarji: nad tem hodiščem je drugo, v kojem so zopet razporedjeni v lepih vdolbinah oltarji. V prvi hodiščni kapeli je ponarejena lurska votlina — šupljina z nebeško-milim kipom Marije Device, prikazavše se v Lurdu. Izven glavnega so drugi oltarji oddeljeni menihom mašnikom, na kojih določeno opravljajo najsv. daritvo nove zaveze: toraj vsaki mašnik ima svoj oltar, na kojem le on opravi vsaki dan nekervavi najsv. dar Bogu vsegamogočnemu. Na glavnem oltarju se vsaki dan opravi dvakrat sv. maša: tudi za te sta določena vsaki teden redoma dva meniha mašnika. Na oltarju naše ljube Gospe presv. Serca, desno stran v cerkvi, se opravi vsaki dan sv. maša za vse žive dobrotnike opatiije Marije-Zvezde; ta maša je večino leta vsaki dan v čast Matere Božje. Na oltarju sv. Jožefa, levo stran v cerkvi, je vsaki dan sv. maša za umerle dobrotnike te opatiije: ta maša je večino dni v letu črna, po posebni „privilegiji“ rimske Stolice. Na steni, v sredinji prezbitarija, na stojalu, stoji milo-krasni kip Device Marije: Marija-Zvezda. Cerква in vse v njej je po trapiškem pravilu priprosto, čisto, častito, redno, resno-milo, pobožno.

Služba Božja se opravlja strogo, povse obredno in redovno-pravilno, z največjo dostojnostjo, spoštovanjem in živovernostjo; tako, da kedor je tu pri službi Božji, je neizrečeno ginjen in v duši in sercu prešinjen z vsebino in vzvišenostjo kerščanske rimo-katoliške vere in nje sv. bogoslužja.

Navadne dneve zazvoni pred meniško spalnico zvonec, z glasom dušo in telo pretresljivim; nehoté moraš se zbuditi iz spanja ob dveh po polunoči. Menihi ležeči, počivajoči in spijoči v redovni obleki berzo vstanejo in grejo v cerkev; v hiši Božji se porazredijo vsak na svoje odlo-

čeno mesto in tako mirno ostanejo v sv. pre-mišljevanju tri četerti ure; toliko oseb (120—160) — pa vse tiho, kakor bi bili mertvi kipovi. Blizo tretje ure poterka v koru redovni predstojnik z lesenim kladevcem na desko, luči se zabliščijo in zasliši se ginljivi glas: Ave Marija itd. Češčena Marija, milosti polna! Gospod s teboj, blagoslovljena mej ženami. S tem angeljskim pozdravom začno ti Marijanski menihi ustmene redovno-cerkvene molitve. Molitve opravljajo, pevajo in izgovarjajo tako resno-milo, skesano, iskreno, pobožno, vzvišeno, častito in počasi s premisljiki, da se duša svetih čutov in spoštovanja čuti pred živim, vpričnim trojedinim Bogom, pred deviško Božjo Materjo, med nebeškim dvorom. Po četerti uri, v jutro, začno se ss. maše, po sv. maši idejo menihi lajiki na delo in opravila, posameznim ali v skupinah odločena.

Menihi kleriki in svečeniki delajo z rokami razna dela in opravila tri ure dopoldne in tri ure popoldne. Menihi kleriki, svečeniki, diakoni, poddiakoni in drugi nižjega cerkvenega reda nosijo belo redovno haljino, s črnim velikim škapulirjem in kapuco: novici nosijo beli škapulir in kapuco, prepasani s suknjenim pasom; prvi, koji so že obljube storili, so prepasani z usnjenim pasom. Poverhi nosijo bele plašče s širokimi in dolgimi rokavi.

Ti beli menihi imajo strožje poste, opravljajo vse cerkvene-redovne molitve in bogoslužje; navadno idejo sedemkrat v kor opravljat javno cerkveno-redovne molitvene ure; poleg teh oficijev bl. Device Marije, prav pogosto veliki oficij za verno umerle in več drugih molitev in cerkvenih pobožnosti.

Glave imajo obrite, le na okolo so puščeni, 2 palca na široko, kratki lasje v podobi ternjeve krone okolo glave. Za vse cerkvene službene stopnje imajo ti beli menihi cerkveno-redovne blagoslove, od „akolita do mašnika.“ Opat nosijo biskopska znamenja: belo-platneno mitro, leseno višje-pastirsko palico, na perstu desne roke pa zlati perstan z dragocenim kamenom, na persih nosijo lepi leseni križec na vijoličastem motvozu. Opat služijo velike praznike pontifikalno sv. mašo, smejo cerkve in kapele in vse cerkvene reči v opatiji in samostanih in vstanovah trapiških blagoslovljati in posvečevati, tudi redovnikom svojim manjše cerkvene sv. redove — posvečevanja deliti. Toraj prva versta menihov trapistov je, v beli redovni obleki s črnimi škapulirji in kapucami, prepasani s širokim usnjatim pasom. Druga versta so lajiki v rujavi redovni haljini, rujavi škapulir in nosijo tudi usnjat ši-

rok pas; novinci lajiki prepasani so s suknjenim pasom in nimajo velikega redovnega plašča ru-javega, kakor ga imajo bratje lajiki, koji so že obljube napravili.

Bratje lajiki v rujavi redovni obleki imajo manj stroge poste, manj naloženih molitev in zveršujejo 10—12 ur v dnevu vse raznoverstne telesne-ročne dela in opravila. Delavne dneve so pri vseh cerkveno-redovnih molitvah in sv. pobožnostih nočnih v cerkvi, pri zgodnje-jutarnjih, opoldanjih in večernih; ob nedeljah in praznikih pa pri vseh.

Četerta versta menihov trapistov so tako imenovani Donati, ti so redovni soudje, toda v navadni obleki, „civilni“, koji do smerti ali le nekaj časa za pokoro, iz pobožnosti, zbog sv. vaj živijo v trapiški občini, po njim določenih redovnih in samostanskih pravilih. Delavne dneve zvoni k vsaki redovno cerkveni molitveni uri; beli menihi idejo v cerkev, v kor, opravljat javno in združeno sv. bogoslužje, rujavi redovniki pa pri delu na polju, v štali, na paši, v gozdu, na travnikih in v delavnicah in rokodelnicah nekoliko ponehajo z delom, se v duhu združijo z brati v koru in opravijo kratko molitvo in sv. vzdihljeje. Pa tudi, kader beli menihi-kleriki, svečeniki in drugi opravljajo telesna in ročna dela, večkrat med delom prednik vdari skup z dlanmi in vsi prenehajo z delom, nekoliko trenotkov pomislijo, opravi vsaki kratko tiho molitvico in sv. vzdihljeje, ter zopet začno nadalje delati.

Tudi prečastiti opat delajo ročne dela, tudi snope žita gredo vezat na polje; hrano imajo ravno tisto, kakor vsi drugi. Tu je prava enakopravnost, bratovska jednakost, ljubezen, mir in sveta zadovoljnost.

(Dalje nasl.)

Modroversko kermilo zdrave omike.

(Dalje.)

Poglavje o krivoverstvu.

6.

Po svetu je dokaj izgledov takih, ki s krivo vero pričnejo in z nevero končajo. Spoštovana cerkvena veljava pa stavi meje viharosti človeškega duha in ga varuje prepada, kterege koplje nepokorščina do postavnih pastirjev pod nogami onim, kateri poslušajo novotarce.

Oziroma vere moraš biti ali katoličan, ali deist, ki zaverže vse razodenje; doslednji človek nezmore nijedne srednje poti. Zares, ali pri-

znava vidno oblast, ktera določuje nezmotljivost v veri, ali se derži uma. V prvem slučaju je katoličanstvo vterjeno, kakor svedoči eden zmed njenih največih sovražnikov, odločni deist Rousseau (r. Rusó), rekoč: „Naj mi kdo danes dokaže, da mi gre dolžnost se v verskih rečeh podvreči razsodu koga družega, juter že postanem katoličan, in vsak doslednji in resnični človek bo storil, kakor jez.“ V drugem slučaju dervi um naravnost v deizem.

7.

To je osoda krivovercev, piše sv. Gregorij, da ne morejo dolgo ostati v istem stanju zmót, v katerem Cerkev zapustijo. Od dne do dne tonejo globljeje, in čuteči spako se razcepijo v mnoge stranke, ki so po homatiji svojih preprirov med seboj huje razkrušene, ko spočetka. Krive vere zadnjih vekov kipijo osupnih zgledov. Koliko ločin je navrelo iz luteranstva in kalvinstva! Že dosihmal nad sto sedemdeset! Tako res je, da zmota nima nobene stalnosti. Resnica sama vživa slavno predpravico obvarovati se vsakega spremena.*)

8.

Oznanjati, da je grešnik večno zaveržen, kterege prenašli smert v grehu, se ne pravi ga soditi, temuč sodbo naj višje pravice razglašati. Tudi učiti, da je krivoverec, umerli v krivi veri, zaveržen, se ne pravi ga soditi, temuč sodbo božjo razodevati. „Kdor ne veruje, pravi Jezus Kristus, je že obsojen.“ Katoliška Cerkev ne obsojuje nikogar, kakor jo obrekujejo ločeni bratje in novi modrijani; ona le razlaga sodbo božjo nad nespokornimi grešniki in terdovratnimi krivoverci, kateri se ne spreobernejo pred smertjo.

9.

Krivoverci žalostijo Cerkev, ker so uporni in nepokorni njenim razsodbam; slabi katoličani ne sramotijo manj z grešnim obnašanjem. Obojim pravi apostelj: Vi ste krivi, „da se božje ime preklinja med narodi.“

Nomen Dei per vos blasphematur inter gentes. Rom. 2, 24.

10.

Poslušajte nemarni katoličani in pomnite: „Vera brez dobrih del je mertva; tudi hndiči verujejo in se tresejo.“*) In vi kristjani, ki ste

*) Habent haeretici hoc proprium quod in eo gradu, in quo de ecclesia exeunt, diu stare non possunt, sed ad deteriora quotidie ruunt, et sentiendo pejora, in multis se partibus scindunt atque a semetipsis plerumque longius confusionis suae alteratione dividuntur. S. Greg.

*) Tu credis, quia unus est Deus, bene facis; et daemones credunt et contremiscunt. Vis autem scire, o homo inanis! quoniam fides sine operibus mortua est. Jac. 2, 19.

zapustili nauk svoje matere in tekate za drugim, poslušajte še: „Brez vere je nemogoče Bogu do-
pasti.“*) Vaši posti, vaši priteržki, vaši milo-
dari, vaše návečeri, vsi so vam zgubljeni: brez
vere in dobrih del ni zveličanja; treba je vero-
vati in dobro storiti.

11.

Naj si krivoverci ne prehvaljujejo svojih mu-
čencev: „Mučenca ne napravi kazni, temuč
vzrok, zarad kterega terpi.“*) Vredni tega pre-
slavnega imena so samo oni, kateri umrejo za
obrambo vere in pravice. Kdo ga smé svojiti
onim nesrečnežem, ki umrejo za svoje zmote in
pregrehe?

(Dalje nast.)

Cerkveno leto, ali letni sveti časi in dnevi.

Spisal Ivan Komljanec.

Četerto poglavje.

(Dalje.)

Binkoštna doba.

§. 27. Pomen in predpraznovanje binkoštné dobe. Binkoštna sobota.

Predpraznovanje binkoštnemu prazniku
so deseteri dnevi med vnebohodom Kristusovim in
binkoštni. Ti dnevi so dnevi tihega pričakovanja,
ter se ne odlikujejo po nikakem posebnem svetko-
vanju. Cerkev s tem nekako naznanja, da bi bilo
vsako človeško pripravljeno za prepomenljivi bin-
koštni praznik pomanjkljivo, nezadostno. Tudi se s
tem označuje, da sv. Duh ni prišel polagoma, po-
časno, kakor se prikazuje jutranje solnce, napove-
dovano po razsipajoči se zori, ampak hipoma, nalik
potresu. Za to naj binkoštni praznik sam celotno
združuje in izraža pomenljive okolščine, po ka-
terih se je veršil prihod sv. Duha.

Le binkoštna sobota ima kot vigilijski poseben
obred, in o tem govorimo v naslednjem paragrafu.

§. 28. Binkoštni praznik ali Duhovo.

Ime binkošti izhaja iz gerške besede „pente-
koste,“ namreč „heméra,“ t. j. petdeseti dan. Že
Izraelci so obhajali petdeset dni po velikonočnem
prazniku svoje binkošti, v spomin sinajske postavo-
daje in v zahvalo končane žetve. Ker so judovske
binkošti po svojem pomenu predpoda kerščanskih
binkošti, in se te obhajajo tudi petdeset dni po Ve-
liki noči, ostalo jim je ime judovskega praznika.
Vendar pa že sv. Gregorij Nacijanski imenuje
ta praznik, „praznik sv. Duha,“ ali „Duhovo.“

Kedaj so začeli obletnico prihoda sv. Duha ob-
hajati s posebnim praznikom, ne dá se z zaneslji-
vostjo povedati. Gotovo pa je, da sta Velika noč in
Binkošti naj starejša cerkvena praznika. Že Tertu-
lijan (2. stol.) govori o „binkoštnem dnevu“ kot
„prazničnem dnevu,“ akoravno je beseda „binkošti“
v prvih stoletjih čestokrat pomenila dobo petdesetih

dni po Veliki noči. Poznajo ta praznik tudi že apo-
stolska določila. Na Španjskem so nekatere cerkve
z vnebohodom Kristusovim sklepale praznično svet-
kovanje; ali cerkveni zbor v Elviri je l. 305 ali
306 v členu 13. ukazal, da se ima praznovati tudi
petdeseti dan po Veliki noči. Sv. Avgustin poroča,
da je bil ta praznik ob njegovem času razširjen po
vsem svetu; moral se je tedaj že jako zgodaj vvesti.
Iz 4. stoletja imamo govore o tem prazniku, n. pr.
od sv. Gregorija Nazijančana, Krizostoma,
Avgustina, idr.

Zgodovinska podlaga binkoštnemu prazniku je
biblična dogodka o prihodu sv. Duha. (Ap. dej. pogl.
II.) Sv. Duh je apostole razsvetlil, ojačil, in jim po-
delil dar govoriti v tujih jezikih. V moči sv. Duha
so delili vernikom sv. zakramente, ustanovljali in
vladali kerščanske občine, postavljali si naslednike
in pomočnike. Sv. Duh jim je bil v njihovem delo-
vanju voditelj in varih. Sv. Duh, posvečevalec, oči-
ščuje po svetih zakramentih vernike grehov, in jim
serca preobrazuje v tempelj božji. Brez njega ne bi
mogli deležni biti milostij, po Kristusu nam pri-
dobljenih; on nas stori pripravne in vredne preje-
mati božje milosti. Sv. Duh razliva ljubezen božjo
nam v srcih. Sv. Duh vresničuje in stvarja delo
odrešenja v posameznih udih človeštva; po njem se
nadaljuje odrešilna delavnost Kristusova v katoliški
cerkvi; on je duša vsemu cerkvenemu življenju.

Od sv. Duha izvira luč pravega spoznanja,
ogenj svete ljubezni, moč za vse dobro in vzvišeno.
To delavnost so naznanjevali goreči plameni in silni
piš o prihodu sv. Duha v Jeruzalemu. Apostoli, raz-
vneti ljubezni božje, vnemali bodo s svojo čudovito
zgovornostjo tudi vernike za nauke Kristusove. To
so pomenjali goreči jeziki, ki so se prikazali nad
apostoli.

Po pravici se tedaj toli pomenljivo Duhovo pri-
števajo med tri najpoglavnejše praznike cerkvenega
leta.

Binkoštni praznik ima poseben obred; obhaja
se z vigilijsko in osmino. Po Tertulijan u je bila v
starodavnih časih navada, novovernike kerščevati o
Veliki noči in Binkošti. V ta spomin se binkoštno
soboto še dandanes blagoslavlja kerstna voda, in
sicer po istem obredu, kakor Veliko soboto; razložek
je le v tem, da se v vvodu poje samo šest prerokb,
mesto dvanajst. Vigilijski binkoštnemu prazniku s
splošnim postom so obhajali že v 5. stoletju, kakor
priča sv. Ambrož; ob času sv. Bonifacija (7.
stol.) pa je bil post na ta dan izrečno zapovedan.

Druga posebnost v obredu binkoštné sobote je
slovesna sv. maša, ki se služi po doveršenem
blagoslavljenju kerstne vode. Ta maša nima vhodne
molitve, ker se bogoslužno opravilo tega dne z mašo
ne začne, ampak le nadaljuje. Zvonenje pri Gloriji
spominja na nekdanji slovesni vhod novokerščencev
iz kerstne kapele v cerkev.

Binkoštni praznik sam nima razun mašnih mo-
litev, ki se ozirajo na poslanje sv. Duha, nič poseb-
nega. Za Gradualom sledi slavonspev „Veni sancte
Spiritus,“ ki se je nekdanj med sveto mašo slovesno
zapel. Med tem petjem so v Rimu do leta 1521 spu-
ščali na oltar podobo golobovo. Po nekterih krajih
so izpuščevali med tem tudi žive golobe, da so le-
tali po cerkvi, ali s so stropa sipali cvetove rudečih

*) Sine fide impossibile est placere Deo. Haebr. 11, 6.

*) Martyrem facit non poena, sed causa. S. Aug.

vertnic, ki so spominjali na goreče jezike binkoštnega dne. Zadnji običaj je baje v Mesini še dandanes v rabi. —

Osmino Duhovega je nekdanj tudi ljudstvo obhajalo praznično osem dni. Sčasoma se je to praznovanje skercilo. Cerkevni zbor v Ingelheimu l. 948 zapoveduje praznovanje od nedelje do srede; cerkevni zbor v Konstancu l. 1094 terja le tridnevno; Klemen XIV je odpravil tudi praznovanje torka. Ostal je tedaj do danes poleg nedelje le še binkoštni ponedeljek kot zapovedan praznik. Vendar ima v spomin nekdanje vravnave vsaki dan osmine lastni mašni obrazec; ki pa izrazuje le pomen binkoštnega praznika.

V tej osmini delé škofje zakrament sv. birme, kot zakrament sv. Duha. (Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Dobrova, 17. sept. 1893. Minuli so lepi šmarni dnevi, sklenili smo spodbudno romarsko pobožnost na Dobrovi v praznik sladkega imena Marijinega z zahvalno pesmijo. Naj častitim čitateljem Daničinim sporočim nekoliko o letošnji romarski pobožnosti pri M. B. v nebo vzeti na Dobrovi.

Prihajalo je letos na Dobrovo tako veliko število romarjev, kakor nobeno prejšnje leto ne, odkar pomni tukajšnji rojak, preč. g. dr. J. Marinko. Spovedovalo je vsak predpraznik do 9. ure zvečer, zjutraj pa od 3. ure dalje po 5 gg. spovednikov, angeljsko nedeljo 6, a še niso mogli vsem romarjem postreči, mnogo se jih je moralo verniti brez prejetih ss. Zakramentov. Angeljsko nedeljo bi bilo imelo deset spovednikov dovolj dela. Zadnjo soboto je bilo silo slabo vreme, mislili smo, da ne bode nikogar. A ob 4ih so bile spovednice že oblegane, ob 5. uri pa je bila že velika gnječa. Škoda, da za ta praznik ni bilo mogoče dobiti več kakor 4 spovednike, še enkrat toliko bi jih bilo treba. Eni romarji so prišli prav od daleč z Gorenjskega, Dolenjskega, kakor tudi z Notranjskega. Vseh obhajancev v teh 6 praznikih je bilo blizo štiri tisoč, ko druga leta niti treh tisoč ni doseglo. Nahajamo se pred otovitvijo dolenjskih železnic. Tudi ta okolščina bode v prihodnje močno pomnožila število romarjev. In tako se mi zdi, ni več dolgo do tedaj, ko bode treba dvanajstere vdolbljine v debelem ozidju konec cerkve zopet napolniti s spovednicami, katere so bile do sedaj nad sto let prazne! — In kako spodbudno je bilo vedenje pobožnih častilcev Marijinih! Vdeležba moških pri mizi Gospodovi je bila skoro enaka oni ženskih obhajancev. Kar pravi že knjižica „Stara Božja pot M. D. na Dobrovi,“ moram povdarjati tudi tukaj, da tu sem priroma ob delavnikih kakor tudi še posebno ob praznikih veliko gospode, ki se prav spodbudno obnaša. Kedo nima skrivnih serčnih zadržev, v katerih bi ne iskal pomoči pri ljubi M. B.? Res, človek mora biti ginjen in z ognjem nove navdušenosti napolnjen, ko vidi tako lepe vzglede prave pobožnosti!

Saj je pa tudi Marija razprostirala svoje milostne roke ter delila svojim častilcem obilo tolažbe na duši in na telesu. Med darovanimi mašami jih je skoro polovica v zahvalo za zadobljeno zdravje. V darilniku poleg oltarja je tudi listič z sledečim

napisom: „Zahvala Mariji na Dobrovi! Zadobila sem zdravje na njeno priprošnjo. Že več let sem terpela neizrečeno terganje v glavi. Nobena reč mi ni pomagala. Molila sem zmeraj z zaupanjem „Angeljevo češčenje“ s pristavkom: „O Marija dobrowska, izprosi mi zdravja!“ —

Bodi konečno še izrečena priserčna zahvala vsem čč. gg. spovednikom za njihov obilni trud, kakor še posebej preč. gospodom. imenoma: mil. g. proštu A. Jarcu, svitl. g. prelatsu dr. Andr. Čebašku, ki je imel k sklepu tako krasen in navduševalen cerkven govor ter g. kan. dr. S. Elbertu za sv. opravilo! Marija dobrowska s svojo priprošnjo obilo poverni!

A. L.

Z Notranjskega. (25letnica.) Zelo nam je vstregel čast. gosp. romar, kateri je opisal v Danici svoje romanje v Pompeje h Kraljici presv. rožnega venca. Zanimal nas je opis slavnega svetišča, katero je v malo letih po vsem svetu zaslovelo; veselilo nas je brati o sostanku s slavnim možem, kateri je krasno baziliko sozidal in s tem povsipešil pobožnost in ljubezen do preblažene Device in vnemo za molitev svetega rožnega venca. — Sveti Oče Leon XIII so že večkrat pripoznali in pohvalili zasluge pobožnega advokata Jerneja Longa; zdaj so mu pa dali zopet nov, sijajen dokaz naklonjenosti in spoštovanja. Nedavno se je pripeljal v Pompeje, kakor ima navado vsakega leta, uzoriti kardinal in zavetnik svetišča Rafael Monaco La Valetta. In ko se mu je Longo poklonil, ter ga spoštljivo pozdravil, mu je kardinal izročil „breve“ sv. Očeta, v katerem ga imenujejo viteza-komendatorja reda sv. Gregorija Velikega. Podeljujejo mu ta slavni red v oziru na njegove zasluge, da je sozidal krasno baziliko, ktera je postala svetovno-znana božjepotna cerkev; da je pospešil po Italijanskem češčenje preblažene Device in pripomogel, da ljudje vedno bolj pobožno molijo molitev sv. rožnega venca. Ginjenega serca se je Longo zahvalil sv. Očetu in presvitemu kardinalu za veliko proslavo, ktera mu je došla, ter vspehe, ktere je dosegel, je le milosti in dobroti Marijini pripisoval, ki si je ta kraj izvolila, da jo verni tukaj časté kot Kraljico presv. Rožnega venca. (Posneto po mesečniku „Il Rosario e la nuova Pompei“).

B.

V Ternovem na Notranjskem se je začela šola pri čast. šolskih sestrah „de Notre Dame“ 18. tega mesca. Štirirazredna dekliška šola ima sedaj pravico javnosti. Šolske sestre sprejemajo v svoj zavod deklice v popolno oskerbovanje; in stariši smejo biti prepričani, da so svoje hčerke izročili dobrim rokam, ako jih dajo našim redovnicam v vzgojo. Lepo število deklic je že sprejetih, vendar je še nekaj prostora, in sprejelo se jih bo še nekoliko. Naj bi torej stariši, kateri mislijo izročiti svoje hčerke našemu vstavu, ne odkladali, temuč deklice nemudoma pripeljali.

B.

Iz Planine. 15. sept. (Pobožnosti na Planini.) Veliki shod romarjev na Planinski Gori v praznik Marijinega presv. Imena je bil letos prav slabo obiskan. Silne plohe, ki so se poprejšnji dan vsipale izpod neba, so ljudi doma ustavile. Pri večernem opravilu v soboto pred praznikom in drugi dan pri prvi sv. maši je bila prostorna cerkev malone prazna. K velikemu sv. opravilu so pač ljudje

iz bližnjih fará pritisnili, ker se je bilo čez noč vreme nekoliko uneslo. —

Spovedanih je bilo le nekaj nad 200 ljudij in svetopisemski rek: „dela je mnogo, a delavcev v vinogradu malo,“ se je vresničil v nasprotni obliki. Duhovni so se v obilnem številu odzvali povabilu ter prihiteli pomagat v spovednici: preč. g. dekan Kunstelj iz Cerknice z g. kaplanom Peščem, č. g. doktorand bogoslovja Bezeljak iz Starega terga pri Ložu in preč. g. katehet Smrekar iz Ljubljane. Poslednji je imel veliko sv. mašo z azistencijo in spodobno pridigo, ki je marsikatero serce do solz ganila. Bodi vsem gospodom za njih blagi trud izrečena tišučerna zahvala!

Darovanja za cerkev so se vdeležili vsi pričujoči romarji, vmes mnogo vojakov, ki so bili tu na jesenskih vajah in celó bogati cigan Janez z rodbino; vsi so se vedli prav spodobno in veseli zapustili Marijino svetišče. Bog daj prihodnje leto vgodniše vreme!

Zvonček sv. Jožefa iz Prjedora v Bosni, 16. sept. 1893. Milosten, vesel in časten je čas za kerščansko-katoliško župnijo, kadar jo obišče njen starešina — cerkvene okrajine vladika, naslednik apostolov Kristusovih.

To veselje imela je nova rimo-katoliška župnija sv. Jožefa v Prjedoru 14. in 15. septembra tega leta. Došli so presvitli gospod biskop fra-Marjan, apostoljski upravitelj biskopije banjaluške, na cerkveno obiskovanje, pregledovanje in podelit zakrament sv. potverde, birmo.

Dečki in deklice, mladenči in dekleta, pa tudi odrastle osebe pripravljali so se s podukom kerščanskim, s prejemo ss. zakramentov pokore in presv. oltarja, z molitvami za birmo.

Cerkev sv. Jožefa bila je lepo očiščena in sijajno opravljena. Akoprav je ta hiša Božja le velesiromaška drevno-ilovnata „baraka,“ ipak obeljena, z lepimi sv. podobami in raznim cerkvenim lepotičjem in napravami okrašena; vendar je prijetno-sveto mila, k pobožnosti spodbudljiva tako, da daleč naokolo v cerkvi tolike lepote ni, pa tudi v tej cerkvi bi je ne bilo, ko bi mili in dragi naši bratje in sestre iz Slovenije, osobito iz slavne biskopije ljubljanske, ne bili pomogli nam za tolike cerkvenih stvari. Hvaležni še in še iz vse duše zakličemo: Bog vam stoterno plačaj! Jezus, Marija, Jožef vam obilno povernite! Tudi višji naš Pastir so vam hvaležni! Vsa ulica od katoliške cerkve do glavne mestne ulice bila je okinčana z dvema drevoredoma zelenih drevesec in lepih vej, preko ulice krasen slavolok iz zelenega rastlinstva in cvetlic, iznad „kron“ slavoloka vihrale ste cerkvena in sv. Očeta zastave — barjaki; v sredinji slavoloka bil je velik napis, z jedne strani: „Dobro došao,“ z druge pa: „Pozdravljen budi naš Uladika — Nadpastir.“

Drugi slavolok bil je pred cerkvijo iz raznega zelenja in cvetlic umetno sestavljen, na njem so plapolali lepi barjaki: sv. Očeta, cerkveni, avstrijsko-habsburški, slavensko-hervaški. Napis sredi slavoloka se je glasil: „Hvaljen budi, koji dojdeš u imenu Gospodinjem.“

Na zvoniku razobešene so bile četiri zastave: cerkveni z znamenji vere, upanja in ljubezni; cesarski-deržavno-avstrijski, sv. Očeta — poglavarja rimo-katoliške Cerkev, in slovenski.

O peti uri popoldne naznanjal je cerkveni zvon, da se bliža višji Pastir naš; ob poli 6ih in ob 6ih na večer vabil je zvon katolike k cerkvi in v cerkev sprejet biskopa, molit Boga in sprejet sv. blagoslov.

Ob poli 7ih dopeljal se je milostni gosp. biskop z železničnim vlakom od Noviga. Na kolodvoru pričakovali so ga šolarji in šolarice z učiteljem in učiteljico, predstojnika okrožni in okrajni in drugi. Ob ulici in pred cerkvijo pa mnogo naroda.

Cerkev je bila sijajno razsvitljena v večernem mraku, bilo je v nji nebeško milo in prijetno, kakor sveti večer in božično noč. Obredne molitve ob biskopskem obiskovanju bile so slovesno pevane, po tem doveršenem bogoslužnem cerkvenem obredu zahvalili so se biskop za lepi sprejem, na to pevani pozdrav angeljski — Mariji Devici.

Drugi dan, osmino rojstva bl. Device Marije, v jutro ss. maše. Ob 8ih spreved višjega Pastirja iz župnijske hiše v cerkev, potem služili so vladika najsvetejšo daritvo nove zaveze, po zavživanju vsedli so se biskop na stolec, stoječ evangelijsko stran oltarja in so iskreno govorili tehtni cerkveni sv. govor zbranim ovčicam svojim. Govorili so o prijateljstvu, o pravem prijateljstvu, o najbolj pravem in najboljem prijateljstvu z Gospodom Bogom; kako je Bog prijatelj naš in kako moramo mi biti pravi prijatelji Božji... In, ako je ves svet in vse na njem, ves pekel in kraljestvo njegovo zoper nas; samo, ako je Bog prijatelj naš, ako smo mi prijatelji njegovi, ni se nam bati — plašiti ničesa in nikogar.

Potem so starišem, starešinam in odgojiteljem podajali prešinjlive in tehtne nauke o izgoji mladine, dece. Neizrečeno lepe in velepotrebne nauke podajali in v duše in serca vsajali so mladenčem in dekletom; nato pa tudi starejim. Tako navdušeno, pastirsko, očetovsko-skerbljivo so govorili, opominjali in priporočali, da je dušo in serce prešinjalo in do solz ganilo. Po sv. maši podelili so slovesno apostoljski blagoslov, za tem začela se je deliti sv. krizma, potvrda. Po sv. opraviu pregled cerkve in drugih župnijskih reči.

Za istino bil je to milostni, veseli in častni čas za nas, ki nam ga je Bog pripravil in dal po namestniku svojem, višjem Pastirju v biskopiji naši, velesiromaški med drugoverci. Hvala Bogu za vse!

Ob drugi uri popoldne obiskali so biskop še Najsvetejšega v presv. Zakramentu oltarja, v cerkvi sv. Jožefa, in od tod odšli v sosednjo župnijo presv. Serca Jezusovega v Volaru.

Župljani one župnije došli so jim na konjih in peš naproti do mesta Prjedora, 3—4 ure hodá, da jih častno spremijo v župnijo svojo.

Zgodovina fará ljubljanske škofije.

X. Zgodovina dobrovske fare pri Ljubljani.

Spisal Anton Lesjak. — Založil Jernej Babnik. — Tiskali J. Blasnikovi nasledniki v Ljubljani.

Čast. g. kapelan A. Lesjak, ki je obljubil še-le pred letom v svoji knjižici: „Stara božja pot Marije Device na Dobrovi,“ da podá v kratkem natančnejšo sliko vse dobrovske fare v njeni preteklosti in sedanjosti, izpolnil je že to svojo obljubo z lepo knjigo.

Veliko truda in raziskavanja je trebalo pri sestavi te zgodovine, kar kaže zaznamek premnogih tiskanih virov in rokopisov; za knjigo pa je to najboljši dokaz verodostojnosti! — Pisatelj je razdelil 172 strani obsežajočo knjigo v XVI poglavij. V teh opisuje pred vsem dobrovsko faro zanimivo v prirodoznanskem in zlasti skerbno v statističnem oziru; zatem nam slika versko in intelektualno stran Dobrovčanov, in pripoveduje povest bližnjih gradov in gradičev. V V. poglavju podaja čertico o Dobrovi, kot bivši podružnici Sentvidke fare; v VI. pogl. pa beremo, kakó in zakaj se je l. 1723. ločila Dobrova od Št. Vida. Najobširnejši (53 strani) in najtemeljitši je VII. oddelek, kjer čitamo vso predzgodovino in zgodovino farne cerkve in štirih podružnic. „Preobsežen se bo morebiti zdel kateremu ta oddelek. A pripomniti moram, da je knjiga namenjena tudi božjepotnikom in bi bila brez tega oddelka nepopolna“ — pravi pisatelj; mi pa menimo, da je ravno v tem oddelku nakopičenih toliko prevažnih historičnih in kulturnih podatkov, da mu bodo za to hvaležni zlasti domači zgodovinarji. — Za poglavji o zidanih znamenjih v fari v župnišči in cerkvenih posestvih beremo v XI. pogl. daljše in krajše življenjepise a) samostojnih duhovnih pastirjev, b) duhovnih pomočnikov in c) subsidijarijev. XIII. pogl. pa ima naslov: „Odlični Dobrovčani,“ v čegar prvi polovici se slikajo život in zasluge — duhovnikov, v drugi pa — svetnih. Med temi čitamo s posebno ljubeznjivostjo popisane verline prezaslužnega deželnega glavarja kranjskega, dr. Jožefa Poklukarja. — Priloge so pridejane sledeče: ustanovni dekret mil. g. kn. škofa Viljema grofa de Lésle z dné 8. jul. 1727 l.; pismo papeža Pija IX. z dné 6. avg. 1858 l. radi popolnih odpustkov med šmarnimi mašami in pismo sv. Očeta Leona XIII. z dné 26. avg. 1879 l. s katerim se popolni odpustki podaljšajo do nedelje sl. imena Marijinega. — Lično tiskana knjiga je vseskozi spisana skerbno in premišljeno v priprostem jeziku ter okrašena s 4 fotogr. slikami g. dr. Fr. Lampeta. Gospodu pisatelju čestitamo, — čitateljem pa toplo priporočamo to knjigo v naročbo.

X. Y.

Razgled po svetu.

V Ekvadoru je 14. jun. umrl nadškof Kvitonski Msr. Ordanez, ki je bil v priserčni zvezi in prijaznosti s pokojnim predsednikom Garcia-Morenom, katerega so bili tolovajski sovražniki katoliške vere neusmiljeno umorili. Nepopisljive so zasluge Morenove za katoliško Cerkev in sv. vero.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec kimovec (september).

a) Glavni namen:

Sv. cerkev na Laškem.

(Spis poterjen in blagoslovljen od sv. Očeta Leona XIII.)

(Konec.)

Očividno, lahko rečemo, posrečilo se je Mazziniju rogovilstvo zoper Cerkev še bolje kakor zoper Avstrijo; pa le navidezno; kajti akopram se razve-

seljuje država Habsburžanov posebnega božjega varstva, za katero se je toliko molilo in se še moli; vendar ima Cerkev še več, ima namreč nezmotljivo božjo obljubo, da ne bo nikoli propadla. Ona se bo tedaj od vsacega, še tako hudega udarca vzdignila in vedno zmagala v vseh vojskah in preganjanjih. A to se ne smé v nemar pustiti, da se hoče Gospod ravno nas posluževati za vse take zmage.

Da odvernemo zlo zopet tje, od koder je nazadnje prišlo, ozreti se moramo na laško ljudstvo in za taisto moliti: moliti za one, ki so zvesti ostali in so sedaj, hvala Bogu, še v veliki večini, da naj jih Bog poterjuje; za odpadle, vladajoče, zaslepljene, ki so pripravili nesrečo z nekerščansko, napačno razumljeno ljubeznijo do domovine. „Nesrečna dežela, kliče eden izmed sinov Italije, ktera ima od narave toliko krasote, da mika vse barbare in ima premalo moči, varovati se zoper nje.“ Resnično, kar tiče le naravne moči, je temu tako, odkar je zginila nepopisljiva moč Rimljanov. Zato pa je v največji meri previdnost Italiji pripustila vse blagre kerščanstva sploh, kerščanske družine in kerščansko življenje, kerščansko državo in kulturo; posebno je dala Italiji po papeštvu moč, zmagonosno nasprotovati vsakemu barbarstvu, naj je pretilo od znotraj ali od zvonaj. Premagala je staropogansko suženstvo; ukrotila je pod Leonom I. Vel. in Gregorijem I. Vel. napad severnih barbarov; uničila bo z božjo pomočjo pod vodstvom Leona XIII. in njegovih službenih sobratov tudi nevarnost socializma. To je njen velikanski poklic.

Kako inajhno in revno je zoper toliko velikost mamilo zedinjenje Italije, s katerim se dajo zapeljati tako mnogi v brezbožni boj zoper sv. Stolicu in cerkev Jezusa Kristusa! Kako zelo se je bati, da se jim ne zgodi kakor nekdanj Kajfu in judom, ki so Jezusa izročili z besedami: „Bolje je, da en človek umerje, kakor da vse ljudstvo pogine.“ „Posvetne reči, pravi sv. Avgustin, bali so se izročiti, na večno življenje pa mislili niso, zatoorej so oboje zgubili.“ Vsako ljudstvo, tudi časna in posvetna sreča, ima svoj trdni temelj le v strahu božjem; Italiji velja to tembolj, čim več je od Boga pomoščena; njena moč, velikost in trdnost je njena katol. vera in papeštvo: zatoorej pred vsem naj bo katoliška Italija!

Tudi nehoté bo morala skusiti Italija, če ne bo prispela do boljše previdnosti, prej ali slej, da se s protikatoliškimi pehanji ne more ne povečati, ne okrepiti, da svoje moči ne bo mogla ohraniti z zatiranjem papeštva. „Papež,“ pravi skladavec pisma, „resnica gledé rimskega vprašanja,“ in ž njim vsi pošteno misleči ljudje na celem svetu oznanujejo z glasno besedo, da je posvetna vlada za njega potrebna, da Cerkev dobro vlada. Da, dobro je naglašati zmišljene zadeve kacega naroda (v resnici nepravilno samosilstvo kake stranke); ne smejo se pa v nemar pustiti cerkvene družbe, ki morajo brez vprašanja perve biti. Položaj, ki družbo kacij 300 milijonov ljudi vznemirja, kateri spadajo ali vsi ali večinoma med olikane narode, je očividno prisiljen in določen, v drugem se spremeniti.

Da pa postanejo duhovi sprevidni, tako končajo sv. Oče v omenjeni okrožnici, in da zadobi naše prizadevanje moč, je pred vsem potrebno, sprostiti pomoči iz nebes. Zatoorej, častitljivi bratje, združimo z vso svojo neutrudljivo in skupno delavnostjo

pobožno molitev; in molitev naj bo splošna, terpežna, goreča, ktera božje serce rahlo gane in božjo milost na to našo Italijo v obilni meri pokliče, da odverne od nje vsako nesrečo, in posebno največjo izmed vseh, namreč zgubo vere."

"Kot priprošnico pri Bogu da vzemimo preblazeno Dev. Marijo, nepremagano Kraljico skrivnostnega rožnega venca, ktera ima toliko moč nad peklenške sovražnike, ktera je že tolikrat in tako močno dala čutiti Italiji vspéhe svoje matrne ljubezni."

"Tudi k ss. apostelnoma Petru in Pavlu se zaupno zatecimo, ktera sta to obljubljeno deželo priborila za sv. vero, jo s svojimi deli posvetila, ko nečno pa s svojo kervjo polila."

Stako molitvijo postanemo tembolj vredni blagoslova, ktere delijo sv. Oče v tem svojem jubilejskem letu kot zastavo nebeških milosti in zagotovilo posebne ljubezni nam in vsem, posebno pa svojim dragim Italijanom.

Molitev.

Gospod Jezus Kristus! V družbi z ono božjo voljo, s ktero si prinašal sam Bogu slavo nekaj tu na zemlji po svojem presvetem Sercu, in jo še sedaj prinašaš brez prenehanja v presv. Rešnj. Telesu po vesoljnem svetu do konca dni, in v posnemanje sv. Serca presv. vselej brezmadežne Device Marije, darujem ti danes in vsaki trenutek tega dne vse svoje namene in misli, vse čustva in želje, vsa dejanja in besede. (100 dni odpustka enkrat na dan, Leon XIII. 1885.)

Posebno pa ti jih darujem za Sv. Cerkev na Laškem in za vse v tem mescu in današnji dan družbenikom molitvenega apostoljstva priporočene zadeve.

O sladko Serce mojega Jezusa, daj, da te vedno bolj ljubim. Amen. (Vsakrat 300 dni odpustka in če se vsak dan moli, enkrat v mesecu popolen odpustek. Pij IX, 26. l. 1876.)

Sladko serce Marijino, bodi moje rešenje. (Vsakrat 300 dni odpustka. Pij IX 1852.)

O sv. Jožef, predpodoba in patron častivcev sv. Jezusovega Serca, prosi za nas! (100 dni odpustka enkrat na dan, Leon XIII. 1891.)

Sv. nadangelj Mihael, sv. Bonifacij, zvel. Peter Kanizij, prosite za nas!

b) Posebni nameni.

27. **Ss. Kozma in Damijan.** Družba Jezusova. Neka kat. družba. Več verlih kat. zdravnikov. Bolni na sercu.

28. **S. Venceslav.** Češko in Slovani avstrijski. Severno gibanje na Češkem. Rešenje važnih prošenj.

29. **S. nadangelj Mihael.** Sv. Oče in rimsko prašanje. Pogin napihnjeno-lažnjive véde. Pospeli molitvenega apostoljstva.

30. **S. Jeronim.** Žertve brezverstva na višjih solah. Mašniki in obhajanci. Vse poslane in ne še uslišane prošnje. Merliči v sept. in okt. iz molitvenega apostoljstva in bratovščine Serca Jezusovega.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev

varhov in vsih naših patronov, Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad, in brezverstvo. prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — Priporočam se v bratovsko molitev Naše lj. Gospé presvetega Jezusovega Serca za ljubo zdravje in za pomoč v neki duhovni zadevi.

Listek za raznoterosti.

Ljubljana (Ciceron za nesvojo hišo.) Naša dijaška miza je toliko narasla, da bo tesno za žljice! V tem „izjemnem stanu“ bo treba „izjemnih“ pomočkov, k čemur morejo pristopiti živi in mrtvi. Zato bo Vsih Svetnikov praznik sv. maša za žive, vsih vernih duš dan pa za mrtve, ranjce, kateri se bodo vdeleževali pri tej pomoči ali so se že. Lansko leto je bilo hudo, pa je vse poravnano, hvala Bogu in blagim prijateljem, če tudi zdaj suša gospoduje. Drugi roke stegajo po prvih kronah; nam pa, ko bi vsak človek, kolikor jih je na Kranjskem, daroval 1 soldek za mizo naših dijakov, smo dovoljno preskerbljeni. Bog živi naše prijatelje in somišljenike!

Naši dijaki so srečno dospeli v koleg sv. Vincencija v Ameriki. Prihodnjič več.

Umerla sta: 16. t. m. v Črnučah tergovec g. Jan. Lukman, pozneje k sv. Krištofu prepeljan, — in 19. t. m. svečar in posestnik g. Jožef Bernard, prvi star 58, poslednji 34 lét, oba previdena s ssv. zakramenti. Bog daj jima večni mir!

Breznica, 12. sept. 1893. (Poterdilo.) Prejel sem poslanih 31 gld. za pogorelce v Zabreznici. Hvaležen sem vsem darovalcem, in priserčna zahvala Vam, ki ste nabirali za naše uboge pogorelce. Bog poverni obilno vsem skupaj!

Tom. Potočnik.

Ihan, 13. sept. (Poterdilo.) Poterjam, da sem resnično prejel zbirko „Zgodnje Danice“ v znesku 15 gld., za pogorelce v Ihanu. Denar sem precej njegovemu namenu izročil. Bog naj stoterno poverne dobrotnikom in Vam vaš trud in skerb!

A. Lenasi.

Vsem Matevžem godovnjakom.

Večne, časne Bog galeje
Varuj blage nam Mateje!

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: „Fr. Gorosop v Dražgošah za obljudeno omizje perišče soli“ 5 gld. — Č. g. župnik A. Šimenec 2 gld. — Č. g. kapl. Fr. Krumpeštar 5 gld. — „Nesmé“ 1 gld. — Iz Šentvida 1 gld. — Nekdanji deležnik pri dijaški mizi 2 gld. — Č. g. župnik Fr. Kregar 5 gld. — Č. g. župnik Fr. Hoenigman 1 gld. — Č. g. župnik J. Brenc 1 gld. — Dobra roka 2 kroni. — G. Val. Traven 5 gld.

Za brat. S. R. T.: Iz Železnikov po M. Rihar 4 gld. 75 kr.

Za Marijanišče: Č. g. župn. Avg. Turk 3 gld.

Za sv. Detinstvo: Iz Leskovca 1 gld.